PROPERTY OF ACKU

DAILY
اراده

د افغان نشراتي مرکز ملي خپلواکه ورځپاڼه

۱۰۸۷

سال تاسیس ۱۳۷۹ هـ. ش

یوولسم کال – دویمه دوره، ۱۰۸۷ مه گڼه، پر له پسې ۲۱۶۲ گڼه د ۱۳۹۰ ل.د چنگاښ ۲۷ مه – د دوشنبې ورځ، د ۱۴۳۲ هـ ق شعبان المعظم ۱۷ مه د ۲۰۱۱ د جولای ۱۸ مه

بازی بزرگ تازه در راه است

هرچند پیش از این نیز، برخی آگاهان ابراز می داشتند که بازی بزرگ دیگری در افغانستان در راه است. اما در این اواخر نشریهٔ (DW) چاپ آلمان در شمارهٔ اخیر خود تحت عنوان «یک بازی بزرگ جدید در افغانستان در حال نمو است» مقاله تحلیلی نوشته و در یک بخش این مقاله می نویسد، در قرن ۱۹ میلادی این روس ها و بریتانیایی ها بودند که برای نفوذ در افغانستان و آسیای مرکزی در یک تلاش منفجر شونده که به نام بازی بزرگ معروف است، کشمکش داشتند. امروز منابع طبیعی ص۳

آغاز آزمون بزرگ نیروهای افغان

سرانجام روند انتقال مسوولیت های امنیتی به نیروهای افغان دیروز به صورت رسمی آغاز یافت. چنانکه نیروهای افغان مسوولیت‌های امنیتی را در ولایت بامیان، رسما از سربازان ناتو تحویل گرفتند.

بامیان که از مناطق امن در مرکز افغانستان محسوب می‌شود، نخستین ولایت این کشور است که برنامهٔ انتقال مسوولیت‌های امنیتی از نیروهای خارجی به سربازان افغان در آن رسما اجرا می‌شود.

مقام های ارشد دولتی، از جمله وزرای دفاع، داخله، معارف و رییس کمیسیون انتقال، برای شرکت در مراسم رسمی سپردن مسوولیت‌های امنیتی به نیروهای افغان در بامیان، به این ولایت رفته‌بودند.

۲۶۰ تن از سربازان گروه‌های بازسازی ولایتی از کشورهای زلاندنو و مالیزیا در بامیان مستقر بوده‌اند که فعالیت آنها عمدتا به برنامه‌های انکشافی و در بخش صحت مربوط بوده است.

بامیان در ده سال اخیر، شاهد کمترین حوادث امنیتی بوده است. با این حال، مسوولان محلی در این ولایت می‌گویند که پس از خروج رسمی سربازان ناتو از بامیان نیاز است، تا نیروهای امنیتی این ولایت بیشتر شود.

هیچ کندکی از سربازان اردوی ملی افغانستان تا حالا در بامیان مستقر نیست و مقام های محلی می‌گویند که شمار نیروهای پولیس این ولایت نیز کافی نیست.

حبیبه سرابی، والی بامیان در مراسم انتقال مسوولیت های امنیتی، از این برنامه استقبال کرد، اما گفت که دولت افغانستان برای حفظ امنیت در این ولایت باید توجه بیشتری به بامیان داشته باشد.

سرابی گفت که پولیس بامیان با کمبود تجهیزات نظامی رو به رو است.

والی بامیان همچنین گفت که امنیت بامیان می‌تواند، از ولایات ص۴

تعیین خط مرزی؛ هدف اصلی حملات راکتی پاکستان است

با ادامهٔ حملات راکتی پاکستان به خاک افغانستان، شماری از نماینده گان پارلمان می گویند که پاکستان می خواهد با استفاده از وضعیت کنونی بر دولت افغانستان به منظور تعیین خط مرزی میان دو کشور فشار وارد کند. داکتر فاطمه عزیز، نمایندهٔ ولایت کندز در پارلمان می گوید که پاکستانی ها برای تحمیل خط دیورند به عنوان خط مرزی در حال جنگ سرد بودند، اما اکنون عملا خاک افغانستان را هدف قرار می دهند. داکتر فاطمه عزیز ادامه داد، همیشه خط دیورند موضوعی است که پاکستان می خواهد، آنرا بر مردم افغانستان تحمیل کند؛ خواه به زور خواه به جبر خواه به هر شکلی که باشد... پیش از این پاکستان با جنگ سرد خود مردم افغانستان را تحت فشار قرار می داد، اما امروز شما می بینید که سرحدات افغانستان را مورد حملات موشکی خود قرار می دهند. در مدت یک و نیم ماه گذشته با وجود خواست های مکرر دولت افغانستان برای قطع این حملات، هنوز هم خاک افغانستان هدف راکت های پاکستان قرار می گیرد و مقام های پاکستانی دلایل مختلفی را در رابطه به راکت پراکنی ها ارایه کرده اند. برخی از مقام های

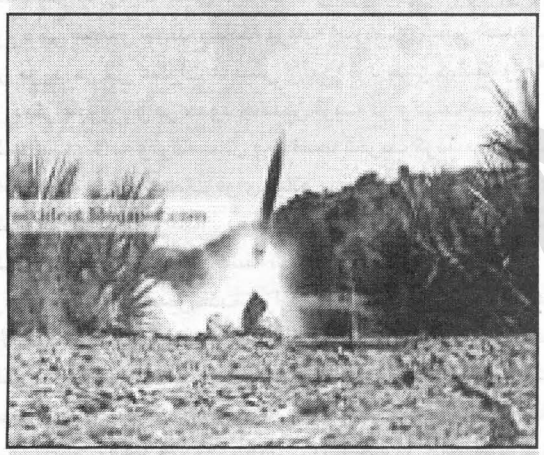

پاکستانی گفته اند که این حملات، طالبان را در مرزهای دو کشور هدف قرار داده است. برخی دیگر گفته اند که این راکت ها پاسخی است، به راکت هایی که پیش از این از افغانستان به پاکستان شلیک شده بود. این در حالی است که دولت افغانستان هرگونه حملهٔ راکتی به پاکستان را رد می کند. به گفتهٔ نمایندهٔ کندز در پارلمان، پاکستان می خواهد مردم افغانستان و حکومت را تحت تاثیر بیاورد، تا مسألهٔ خط دیورند یک طرفه شود. یگانه علتی که پاکستان با افغانستان صداقت ندارد، این است که می خواهد، خط دیورند را بر مردم افغانستان بقبولاند. در همین حال، طاهر زهیر، نمایندهٔ ولایت سمنگان در ولسی جرگه می گوید که پاکستان همواره خواستار به رسمیت شناختن خط دیورند به عنوان خط مرزی میان دو کشور بوده است، در حالی که افغانستان خط دیورند را به عنوان خط مرزی قبول ندارد. ص۳

خروج زودهنگام نیروها از افغانستان خطر آفرین است

کمیسیون امور دفاعی پارلمان بریتانیا، خروج زودهنگام نظامیان بریتانیا از افغانستان را تضعیف کنندهٔ استراتیژی ناتو ارزیابی می‌کند.

نماینده گان پارلمان بریتانیا می‌گویند، خروج زودهنگام نیروهای نظامی بریتانیا از افغانستان می‌تواند، نیروهایی را که هنوز در این کشور مشغول خدمت خواهند بود،" به میزان خطرناکی در موضع ضعف قرار دهد".

اعضای کمیسیونی در پارلمان بریتانیا ص۳

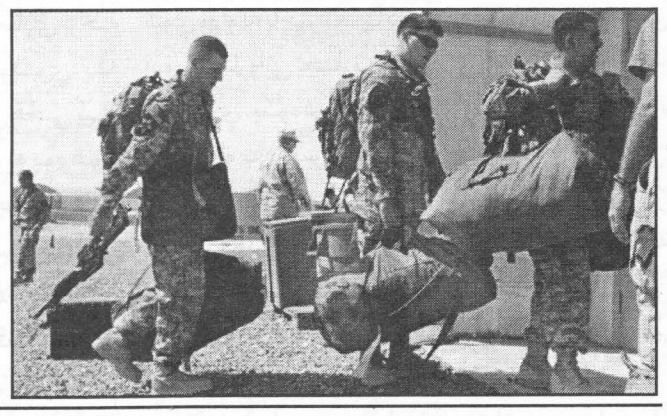

طالبانو په میدان وردګ ولایت کې د دیني مدرسو د تړلو ګواښ وکړ

تاند – د میدان وردګ ولایت مقامات وايي چې سخت دریځو طالبانو په چک ولسوالۍ کې د دیني مدرسو د بندولو ګواښ کړی دی.

د دوی په وینا طالبانو له تېرو اتو کلونو راهیسې په ښوونځیو پسې راخیستې او په مختلفو پلمو یې د هغو بندولو او سوځولو ته ملا تړلې وه خو دا لومړی ځل دی چې په یوه ولایت کې د طالبانو له لوري دیني مدرسو ته هم خبرداری ورکول کېږي.

د میدان وردګ ولایت د مطبوعاتي دفتر له یوې خبرپاڼې سره سم طالبانو تېره اوونۍ د میدان وردګ په چک ولسوالۍ کې دیني مدرسو ته خبرداری ورکړ چې تدریس ودروي.

دا په داسې حال کې ده چې د افغانستان د معارف وزارت د دې لپاره چې د ګاونډي پاکستان په دیني مدرسو کې د دوی په وینا تروریستان او ځانمرګي روزل کېږي د ټولو ولایتونو په ولسوالیو او مرکزونو کې ۳مخ

د افغانستان د کار په قانون کې بدلونونه او اصلاحات راوړل کېږي!

د افغانستان د کار او ټولیزو چارو وزارت هڅې پیل کړې دي چې په هېواد کې د «کار» داسې یو قانون جوړ کړي، چې د هېواد او نړیوالو کارګري شرایطو او معیارونو سره برابروي.

د افغانستان د کار او ټولیزو چارو وزیرې امنې افضلي د یکشنبې پر ورځ په هغه ناسته کې چې د کار د نړیوال سازمان او افغان کارګرو اتحادیو د استازیو په ګډون جوړه شوې وه، وویل چې غواړي د کار د نړیوال سازمان د متخصصینو په همکارۍ، د هېواد د کار په قانون کې شته ستونزې او نیمګړتیاوې له منځه یوسي: «په ځینو برخو کې ستونزې شته، چې یا د کار له نړیوالو معیارونو سره برابرې نه دي او یا یې پلي کول یو لړ ستونزې زېږوي.

په دې مشورتي ناسته کې به بهرني متخصصین مرسته وکړي چې یوه ۳مخ

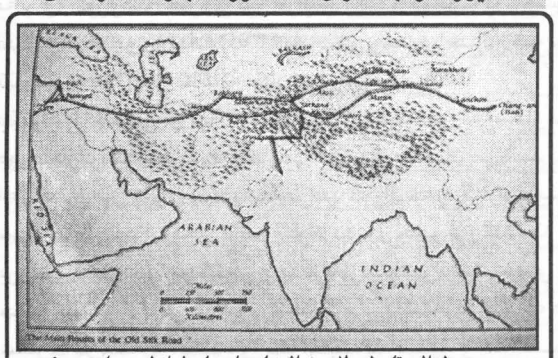

د وریښمو د پخوانۍ تاریخي لارې پرانیستل، زاړه یادونه او نوې هیلې ۲

د لوی او ښښونکي خدای (ج) په نامه

سرمقاله

جنرال پترایوس، دستاوردها و نارسایی ها

انتظار می رود دیوید پترایوس جنرال پنج ستارهٔ ارتش امریکا که از سال گذشته به اینسو مسوولیت فرماندهی نیروهای ناتو را در افغانستان به دوش داشت، امروز طی محفلی رسماً از سمت خود در افغانستان کناره‌گیری کند.

گفته می شود، بعد از پترایوس، قوماندانی نیروهای خارجی در افغانستان به جنرال جان آلن سپرده می شود.

جنرال پترایوس که سابقهٔ کاری نظامی در عراق نیز، داشت و فعالیت های نظامی وی در این کشور تا اندازه یی از کارایی نیز، برخوردار بود، سال گذشته به دنبال برکناری جنرال مک کریستال از این سمت به خاطر مصاحبهٔ جنجال برانگیزش با نشریهٔ رولیند، برای اداره و رهبری جنگ افغانستان برگزیده شد و در این راستا تبلیغات زیادی صورت گرفت که گویا این جنرال پرکار وضعیت افغانستان را نیز با استفاده از تجربه هایی که در کنترول شورش عراق دارد، بهبود خواهد بخشید.

اما اگر کارکردهای یک سال گذشتهٔ پترایوس را به صورت دقیق و همه جانبه مورد بررسی و ارزیابی قرار بدهیم، در کنار موفقیت هایی که در این دوره نصیب این جنرال گردید، نارسایی و ناکاریی های نیز، مشهود است که در دورهٔ جنرالان قبلی کمتر محسوس بود.

جنرال پترایوس با اتکا به سیاست مشت آهنین که در آن تر و خشک هر دو سوخت توانست، اندکی وضعیت امنیتی هلمند و قندهار را بهبود بخشد، اما این کار به هزینهٔ هنگفتی جانی و مالی تمام شد؛ طی عملیات های بی شماری نظامی یی که در این مناطق صورت گرفت و بمباردمان های هوایی هدفمند و بی هدفی که به اجراء درآمد، تعداد زیادی از افراد ملکی نیز جان های شان از دست دادند، شماری از دهات و روستاهای افغانستان به ویرانه مبدل گردید، افراد زیادی به مهاجرت و آواره گی مجبور شدند. چنانکه برپایهٔ آمارهای نشر شده در این مورد، در این عملیات ها بیش از ۷۰۰ فرد ملکی کشته و ۳۹۰ تن دیگر مجروح و در حدود چندین قریه در ولایت قندهار و هلمند یا کاملا به ویرانه مبدل و یا قسما تخریب گردید. تنها در ماه گذشته در اثر عملیات قوای ناتو به خاطر بازپس گیری ولسوالی دوآب نورستان، به شمول ۳۰ تن از سربازان پولیس ملی ۲۰۰ تن از افراد ملکی کشته شدند.

از سوی دیگر، در همین مدت، هزاران درخت مثمر و نامثمر در ولایت های غزنی و قندهار توسط نیروهای ناتو قطع و ده ها باغی که در اطراف شاهراه ها قرار داشت، تخریب گردید. بر اساس ارقام ارایه شده، نیروهای خارجی در منطقهٔ سلطان باغ غزنی دست به قطع ۹۰۰ درختی زدند که در حاشیهٔ سرک غزنی –پکتیکا قرار داشت. ولی با وجود این سیاست مشت آهنین، پترایوس نتوانست وضعیت کلی کشور را بهبود بخشد، ثبات و آرامش را در کشور برقرار سازد، بلکه برعکس خشونت ها و ناامنی ها و ادامهٔ حملات مخالفان به گونه ها و شیوه های دیگری افزایش یافت، دامنهٔ نفوذ آنان گسترده تر گردید، چنانکه آنان توانستند، حضور شان را در شمال و شرق کشور پررنگتر ساخته و فعالیت های شان را گسترده تر سازند. همچنان در تلفات نیروهای خارجی نیز، کاهشی به عمل نیامد، چنانکه تا حال حاضر، که هفت ماه از سال روان سپری می شود، در سراسر کشور در حدود ۳۲۰ تن از سربازان خارجی طی رویدادهای انفجار بم های کنار جاده و تیراندازی طالبان کشته شده اند که این رقم در تناسب با ارقام سالیان گذشته در همین مدت، بیشتر می نماید.

افزون براین، در همین مدت، موارد آتش گشودن نیروهای افغان به سوی نیروهای خارجی نیز افزایش یافت؛ چنانکه در همین مدت، رقم همچو رویدادها به ۱۴ مورد می رسد، در حالی که در تناسب به سال های گذشتهٔ، نهایت بی سابقه است.

بنابراین، گفته می توانیم، از دست جنرال پترایوس که بسیار در مورد کارکردها، تجربه ها و کارایی های وی صحبت می شد در افغانستان نیز چیزی ساخته نشد، امید جنرال جدید که به این سمت می آید، با ارزیابی دقیق کارکردهای جنرالان گذشته و بررسی اوضاع جاری کشور و با درنظرداشت واقعیت عینی و حاکم جامعهٔ افغانی در این راستا گام برداشته، از گذشته ها عبرت گرفته و آینده را با احتیاط، تدبر و عقلانیت برنامه ریزی نماید.

د وریښمو د پخوانۍ تاریخي لارې پرانیستل، زاړه یادونه او نوې هیلې

نسیم بریال

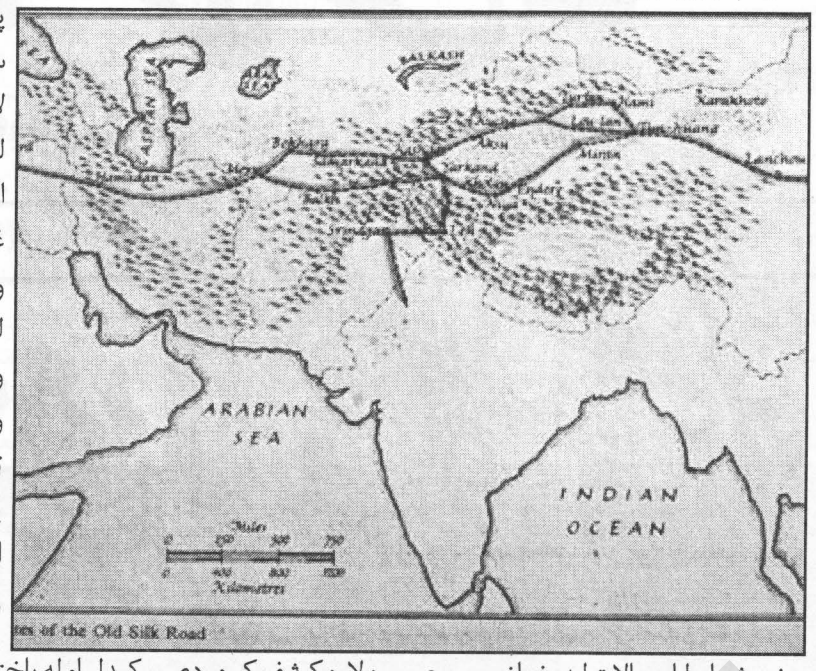

د نن شرایط او حالات له پخوانیو هغو سره خوار توپیر لري، مانا دا چې پخوا وختونو کې د ژوندانه د بنسټیزو اړتیاوو د پوره کولو لپاره له ډېرو لومړنیو لارو چارو کار اخیستل کېده، خو هر څه بدل شوي او د ورځ په ورځ عصري کېدو په لور روانې نړۍ سره هر څه د اسانتیاوو او سمون لور ته ګامونه پورته کړل. پخوا به له یوه ځایه بل ځای ته سوداګریز توکي د اوښانو او اسونو په وسیله لېږدول کېدل او میاشتې او حتا کلونه به وربانديې اوښتل، خو دا چاره ډېره اسانه شوې او د کلونو او میاشتو خبره اوس ساعتونو ته رسېدلې ده. خو له دې ټولو سره سره هغه څه چې ډېر مهم دي، هغه د همدغو کاروانونو او قافلو د تګ او راتګ لارې دي، چې له نېکه مرغه اوس دا دی بیا د فعالېدو په درشل کې دي او افغان حکومت تکل کړی، چې د اوړ پخونۍ لارې به له سره رغوي او پرانېزي به یې، ترڅو د افغانستان په سوداګریزه او اقتصادي برخه کې اغېزمن رول ولوبوي. په همدې موخه ځینې هڅې پیل شوي دي، چې له هغو نه یوه هم د حلقوي سرک جوړېدل او همداشان د وریښمو پخوانۍ سوداګریزه او تاریخي لار پرانېستل دي. دا تاریخي لار د افغانستان په تاریخ کې د سوداګرۍ په برخه کې لوړ نوم لري او ان د افغانستان ډېری خلک د دې لارې له تاریخي ارزښت سره اشنا دي. د دې تاریخي لارې د ارزښت او اغېزمنتیا په هکله څېړندوی حبیب الله رفیع لیکي: ((هغه وخت چې یونانیانو افغانستان ته مخه کړه او له سمندري لارې نه افغانستان ته راورسېدل. یوه یوناني تاجر چې (ماتس تي تیانوس) نومېده، د خپل تجارت لپاره افغانستان ته د وچې یوه لاره کشف کړه، دې لارې د افغانستان ښکلی ښار بلخ د روم د سمندر له غاړو او له ښارونو او بندرونو سره نښلاوه. نوموړي تجار غوښتل له دې لارې د وریښمو تجارت وکړي او دا نفیس توکي د اروپا بازارونو ته ورسوي. وریښم له اروپا نه ډېر لرې په ختیځ ترکستان کې چې مهم مرکزونه یې سنکیانګ، کاشغر او ختن وو، تولیدېدل او تر سوریې پورې په پرتو سیمو لکه (انیتوش، بریت، سیدن او تیر) کې رنګېدل او کوکړۍ کېدل.

وریښمو او د وریښمو توکر د روم په ستروا کې کې زیات مینه وال او اخیستونکي درلودل او په لاره کې یې د بېلابېلو هېوادونو تاجرانو د هغو د رانیولو او لېږدولو له لارې زیاته ګټه ترلاسه کوله. د چین نه یوه لویه لاره باختر ته تېره شوې وه او له باختر نه بیا دوې لویې کاروانې تجارتي لارې تللې وې. یوه د جوزجان، فاریاب او بادغیس له لارې د سبزک پر غاښې هرات ته تله، چې بیا همدان ته رسېده او بله د هندوکش پرغاښیو را اوښته او کاپیسا ته را رسېدله. دلته دا لاره پر دوو برخو وېشله کېدله، چې یوه یې د اوسني نجراب او تګاب له لارې لغمان، کونړ، اسمار، چترال او سوات ته اوښته او بیا پېښور ته رسېدله، چې له هغه ځای نه ټکسیلا ته رسېده او هند ته لوېدله، بله لاره د کوچني کابل، لته بند، سروبي، وریښمین تنګي، ننګرهار او هډې له لارې مخامخ د اباسین څنډو ته ورلوېدله او په دې ترتیب د بلخ په مرکزیت کې سره د وریښمو لار ختیځ او لوېدیځ دواړو اړخونو ته غځېدله. د وریښمو پر لار له چین نه وریښم، وریښمین توکران، لاک، پوستکي، اوسپنه، سره زر، نکل راوړل کېدل او له باختر نه بیا ښیښه یي لوښي، ښکلې تیرې، جواهر او نور چین ته وړل کېدل.))

چې په همدې ترڅ کې دادی افغان حکومت اوس هڅه کوي د تلو راتلو هغه پخوانۍ سوداګریزې کرښې بېرته پرانېزي چې یو مهال به د سوداګرو قافلو پرې یوه خوا بله خوا تګ را تګ کاوه. افغان چارواکي وایي، چې د وریښمو د لارې پر بیا پرانیستلو یې کار پیل کړی. د ویچ ویله د راپور پر بنسټ حکومت وایي چې په دې لړ کې د هېواد په سوېل، لوېدیځ، شمال او ختیځ کې د یو شمېر پخوانیو کرښو د پرانیستلو هڅې پیل شوې دي، چې له دغې ډلې یوه هم د وریښمو تاریخي لار ده. دې لارې افغانستان ته له اقتصادي او کولتوري اړخه ډېر ارزښت ور په برخه کړی و، خو په سیمه کې د سیاسي حالاتو په بدلون دغې لارې هم خپل ارزښت ورو ورو له لاسه ورکړ.

اوس یو ځل بیا د ترانسپورټ وزارت هڅې پیل کړي چې د وریښمو لار د سوداګریزو قافلو پر مخ پرانېزي. په همدې موخه تېره اونۍ یو نمایشي سوداګریز کاروان هم له دغې لارې تېر شو.

د ترانسپورټ او هوایي چلند وزارت معین، محمدالله بتاش، وایي چې دغه لار د بیا رغونې په حال کې ده. هغه زیاتوي چې د ټرانسپورټ د سکتور وده کولای شي چې د هېواد اقتصاد او سوداګرۍ ته د پام وړ وده ورکړي.

په همدې حال کې د سوداګرۍ او صنایو د خونې چارواکي هم وایي چې افغانستان له ستراتیژیک پلوه په داسې ځای کې پروت دی چې کولای شي د سیمې او نړۍ په سوداګرۍ کې مهم رول ولوبوي.

د سوداګرۍ او صنایعو د خونو مشر، محمد قربان حقجو، په تېره شاوخواه یوه لسیزه کې د ترانیزیت په برخه کې شوي پرمختګونه ډېر اغېزمن بولي: «په تېرو نهو کلونو کې زموږ د ترانسپورټ او ترانزیټ سکتور د پام وړ وده درلوده. کال په کال هم دولت د لویو لارو او بندرونو په جوړولو او د قوانینو په اصلاح کې ښه رول ولوباوه.»

د ترانسپورټ د وزارت چارواکي په داسې حال کې په تېرو نهو کلونو کې د دغه سکتور له ودې او د یو شمېر مهمو ترانزیټي لارو د بیا پرانیستلو خبري کوي، چې دمګړۍ د افغانستان حلقوي سرک د بشپړېدو په حال کې دی.

په دې توګه که افغان دولت د ترانېزیټي لارو په بیارغونه او پرانیستلو کې پر ځای او ګړندۍ هڅې وکړي، نو دا کار به د افغانستان پر اقتصاد او د ولس پر سوکالۍ ډېرې مثبتې اغېزې وکړي او له دې لارې به د افغانستان دولت ته په مېلیونو ډالره عواید او ګټه هم ورسېږي، ځکه د عامه ګټو د بنسټیزو پروژو په ترسره کولو او پر لار اچولو سره د افغانستان د اقتصادي ودې تضمین کېدای شي او هغه هېواد چې اقتصاد یې پیاوړی نه وي، له ګڼو بدمرغیو سره مخ وي، نو په دې ډول موږ هیله لرو، چې افغان دولت د هېواد د اقتصادي نظام د پیاوړتیا لپاره هم خپلې هڅې ګړندۍ کړي او په دې لار کې له هرو ممکنه وسایلو او لارو چارو څخه ګټه پورته کړي او د دې ترڅنګ دولت باید افغان سوداګرو ته په هېواد کې د پانګونې زمینه هم برابره کړي، ترڅو هېواد له اقتصادي اړخه پر خپلو پښو ودرېږي او نور د بهرنۍ نړۍ له مغرضانه مرستو خلاص او پر خپل ځان بسیا شي.

په همدې هیله

خروج زودهنگام نیروها از ...

که بررسی خط مشی و عملکرد وزارت دفاع این کشور و نهادهای وابسته به آنرا به عهده دارد، گفته‌اند، برنامهٔ دیوید کامرون، صدراعظم بریتانیا، برای خارج کردن نیروهای نظامی این کشور از افغانستان تا پایان سال ۲۰۱۴ میلادی می‌تواند، به تضعیف خط مشی و استراتیژی نیروهای نظامی ایتلاف (تحت امر ناتو) در این کشور بیانجامد.

لیام فاکس، وزیر دفاع بریتانیا، گفته است: "هنوز اقدامات زیادی باید انجام شود"، ولی در عین حال، او اهدافی را که برای خروج نیروهای نظامی از افغانستان تعیین شده‌اند، دست‌یافتنی توصیف کرد.

صدراعظم بریتانیا اوایل ماه جولای، در سفری که به افغانستان داشت، از خروج ۵۰۰ تن از نیروهای اردوی این کشور از افغانستان خبر داد که در این صورت، تعداد این نیروها در سپتمبر سال ۲۰۱۲ میلادی، به ۹ هزار تن می‌رسد.

او همچنین گفت که می‌خواهد، حضور نظامی سربازان بریتانیایی در افغانستان تا سال ۲۰۱۴ میلادی به پایان برسد. با این حال، در گزارش اعضای پارلمان بریتانیا آمده است که هنوز نگرانی‌هایی دربارهٔ میزان آماده گی پولیس و نیروهای اردوی ملی افغانستان برای در دست گرفتن کنترول و تامین امنیت وجود دارد و خروج نظامیان بریتانیا از این کشور باید متناسب با شرایط و موقعیت موجود زمانی، انجام شود.

در این گزارش همچنین تصریح شده است: "خیلی مهم است که تصمیم دولت برای خروج نیروهای نظامی، استراتیژی نظامی را تضعیف نکند؛ مردم افغانستان را از اینکه ممکن است، نیروهای نظامی بین‌المللی آنها را ترک کنند، بیمناک نکند و اجازه ندهد، نیروهای طالبان و دیگران تصور کنند که باید فقط منتظر گذر زمان و خروج نیروهای بین‌المللی باشند".

جنگ برای زنده گی:

همچنین وزارت دفاع بریتانیا به دلیل اینکه نتوانسته است، دربارهٔ میزان خطر و تهدید موجود علیه نظامیان این کشور در زمان استقرار اولیهٔ‌شان در ولایت هلمند افغانستان در سال ۲۰۰۶ میلادی، به دولت هشدار بدهد، مورد انتقاد قرار گرفته است.

در آن زمان دولت تونی بلیر در بریتانیا بر سر کار بود و نظامیان بریتانیا هنوز در عراق در حال جنگ بودند.

نماینده گان پارلمان بریتانیا می‌گویند، برای سه سال، نظامیان بریتانیا با کمبود تدارکات و تجهیزات مورد نیاز و ضروری روبه‌رو بوده‌اند، در حالی که قوماندانان ارشد این نیروها در بریتانیا وزیر دفاع وقت را در جریان نیازهای ضروری نیروهای شان در افغانستان قرار داده بودند.

این نماینده گان همچنین تصریح کرده‌اند که به نظر نمی رسد، قوماندانان نیروهای نظامی برای تغییر تکتیک‌های خود که باعث شد سربازان بریتانیا "برای زنده گی‌شان بجنگند"، از هیأت دولت مجوز گرفته باشند.

به گفتهٔ آنها، چنین تغییراتی باید بعد از دریافت مصوبهٔ دولت، اجرایی می‌شد.

در این گزارش آمده است: "نگران‌کننده است، وقتی این واقعیت مطرح می‌شود که به وزیر امور خارجه گفته شده است، قوماندانان در میدان نبرد، از حمایتی که دریافت می‌کنند، راضی هستند، در حالی که چنین نبوده است".

همچنین نماینده گان پارلمان بریتانیا در گزارش خود، با اشاره به تضمین‌های پیشین دولت که غیرواقعی بودن شان مشخص شده است، آورده‌اند که هنوز قانع نشده‌اند، عساکر بریتانیا در افغانستان اکنون هلیکوپترهای کافی در اختیار دارند.

وزیر دفاع بریتانیا در واکنش به این گزارش گفته است که روشن است، در ابتداء و در جریان استقرار نظامیان بریتانیا در هلمند در سال ۲۰۰۶ میلادی، اشتباهات و خطاهایی رخ داده است.

او گفت که تعداد نیروهای نظامی و نیز هلیکوپترهایی که در اختیار آنها قرار گرفته است، از سال ۲۰۰۹ میلادی افزایش یافته است.

بازی بزرگ تازه در راه ...

افغانستان به ارزش میلیاردها دالر تخمین شده و ارزش منابع طبیعی کشورهای آسیای میانه حتا بیشتر است. چین و ایالات متحده که از یک دهه به این طرف روی دسترسی به منابع انرژی با هم رقابت می نمایند، می خواهند از این منابع عظیم طبیعی کشور و منطقه سهم داشته باشند. تامس گریون، پروفیسر علوم سیاسی در پوهنتون برلین آزاد می گوید، بازی بزرگ جدید در حال تکوین است و مشکل است که پیامد آنرا در افغانستان پیش بینی نمود، اما اگر بروز کند، برای افغانستان فاجعه و مصیبت بار خواهد بود. به باور پروفیسر گریون، بازگشت طالبان یا جنگ های نیابتی میان رقبای بزرگ منطقه مانند چین یا هند یا ایالات متحدهٔ امریکا، افغانستان را به جنگ های داخلی خواهد کشاند که برآمدن از آن برای سال ها ممکن نخواهد بود.

د افغانستان د کار په قانون کې ...

جامع طرح جوړه او بیا د عدلي وزارت او ولسي جرګې ته د تصویب لپاره وړاندې شي.»

دا هېواد د کار قانون لري، خو ویل کېږي چې ځینې ځایونه یې د کار د مناسبو شرایطو د ښه والي او د کارګرو د حقونو د لا خوندیتوب لپاره، څه ناڅه بدلونونو ته ضرورت لري.

دا مشورتي ناسته د کار د نړیوال سازمان په مالي او تخنیکي مرسته د دوو ورځو لپاره جوړه شوې ده. د کار د نړیوال سازمان استازی «هیروی برجر» وویل، په دې ناسته کې به پرهغو موضوعګانو کار وکړو چې افغان کارګرو ته قانوني اسانتیاوې رامنځ ته کړي: «د دې ناستې لومړی اساسي هدف د کار په قانون کې د یو لړ اصلاحاتو او بدلونونو راوستل او همدارنګه په هېواد کې د کار د قانون پلي کول دي. په دې مشورتي ناسته کې به د اتحادیو پر ازادۍ، اجباري کارونو، د ماشومانو پر کارونو، په کار کې د تبعیض پر مسئلو، د کار موندنې پر خدماتو، د کار پر ساعتونو، تنخواګانو، د کار پر چاپیریال او داسې نورو برخو بحثونه وشي.»

د افغانستان د کار او ټولنیزو چارو د وزارت د معلوماتو له مخې اوس مهال په هېواد کې د وزګارو شمېر څه دوه میلیونو ته رسیږي او سره له دې چې د دې وزارت ورته د کار موندنې په مقصد د حرفو د زده کړې په لسګونو مرکزونه فعال کړي او په لسګونو زره ترې فارغ او د کار خاوندان شوي دي، خو بیا هم وزارت د فعالیتونه د هېواد د کارګرو د زیاتیدونکي شمېر په پرتله کافي نه ګڼي.

دا وزارت په هېواد کې د کار موندنې لپاره د دولت او نړیوالې ټولنې د پراخو پروګرامونه او زیاتو مالي مرستو غوښتنه کوي.

طالبانو په میدان وردګ ولایت ...

د دیني مدرسو او دارالعلمونو جوړولو کار تېز کړی او اوس تقریباً په ټولو ولایتونو او ولسوالیو کې مدرسې فعالې شوې دي.

د میدان وردګ ولایت چارواکو په خپله خبرپاڼه کې د طالبانو دا اقدام غیرانساني، غیرافغاني، غیردیني او غیراسلامي ګڼل بللی او هغه یې غندلی دی. د دغه ولایت په

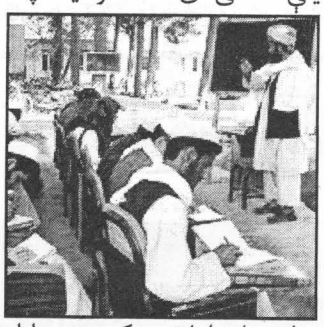

مطبوعاتي اعلامیه کې همداراز ویل شوي چې دا د افغانستان د مسلمان ملت پر مخ د الله د معرفت پیژندنې د دروازو د تړلو په مانا ده.

د خبرپاڼې په دوام کې د طالبانو د دې اقدام دلایل او هدفونه په دې ډول څرګند شوي دي:

۱: غواړي د افغانستان د دیني مدرسو دروازې د افغانانو پر مخ و تړي او د دیني مدرسو طالبان مجبوره کړي چې د دیني زده کړو لپاره چې د ولس یو له ضرورتونو څخه ده، د ګاونډیو هیوادونو مدرسو ته مخه کړي. څو له یو طرفه د هېواد پالنې مېنه په کې ووژني او له بل طرفه یې له هغو جاسوسي شبکو سره چې دوی روزي اړیکو جوړولو ته وهڅوي.

۲. له دې لارې غواړي خپل صفونه په کوچنیو طالبانو، هغه چې بل ملک ته د تللو توان نه لري، تقویه کړي. چک ولسوالۍ په وروستیو کې د طالبانو او حزب اسلامي د غړیو ترمنځ د خونړیو جګړو شاهده وه.

ایا د ماشومانو د جرایمو ستونزه به هواره شي؟

د افغانستان د کار او ټولنیزو چارو وزارت له جرمونو څخه د ماشومانو د لرې ساتلو هڅې نورې هم تېزې کړي. د کار او ټولنیزو چارو وزیرې امنې افضلي د یکشنبې په هغه اته ورځپني سمینار کې چې له قانون څخه د سرغړونکو ماشومانو د مخنیوي په مقصد په کابل کې جوړ شوی و، هیله وښوده چې د دولت د یو شمېر ارګانونو په ګډې همکارۍ او همغږۍ به د مجرمو ماشومانو د ستونزو حل ته سودمنې لارې وموندل شي: «هیله منده یم، چې د ماشومانو د سرغړونو قانون پلي کېدو ته لنډې او اسانې لارې وموموو، تر څو په مرکز او ولایتونو کې په لږ وخت کې د دې ډول ماشومانو قضیې وڅېړل شي. همدارنګه په قانون خلک وپوهول شي، ځکه له قانون څخه ناخبرې د قانون د ماتولو سبب کېږي.»

په دې سیمینار کې د کار او ټولنیزو چارو د وزارت پر چارواکو سربېره د څلور دیرشو ولایتونو د عدلي او قضایي ارګانونو او پوهنې استازو هم ګډون کړی و.

د کار او ټولنیزو چارو وزارت وایي، له قانون څخه د سرغړونکو ماشومانو د قانون د ښه پلي کېدو لپاره دوه کاله دمخه د دې وزارت او د هېواد د عدلي او قضایي، امنیتي او تعلیمي ارګانونو ترمنځ یوه توافقنامه هم لاسلیک شوې وه، خو شوې توافقنامه ښې لاسته راوړنې نه لري او غواړي چې د یونیسف د اداري په مرسته او د یادارګانونو د استازو په مشوره، په دې لاره کې شته نیمګړتیاوو او ستونزو ته د حل عملي لارې وموندل شي. د لوګر ولایت اوسېدونکي ذاکرالله عبدالرحیم زی وایي، ځینې لاملونه شته چې ماشومان جرمونو ته اړ باسي: «ځینې ماشومان د غریبۍ او بې کاري له امله بې لارې کېږي، ځینې ناامنه شرایط او د کار ناوړه چاپېریال مجبوروي چې قانون مات کړي، کورنیو ته تبلیغ په کار دی چې د اولاد روزلو ته پام وکړي.»

د سترې محکمې استازي قادر حبیب وویل، دوی پر داسې یوه قانون کار کوي چې مجرم ماشومان د دې پر ځای چې یا توقیف او یا په ځانګړو ځایونو کې وخت تېر کړي، په داسې یوه قانوني کار بوخت ساتل کېږي چې هم کار وکړي او هم سالمه روزنه ورکړل شي. دا هم ویل کېږي چې په افغانستان له ماشومانو څخه ان په جنګ او تروریستي بریدونو کې هم کار اخیستل شوی دی. کار پوهان له جرم څخه د ماشوم د لرې ساتلو یوازې لارې قانون پلي کېدل ګڼي.

تعیین خط مرزی؛ هدف اصلی حملات ...

طاهر زهیر می گوید، بعید نیست که هدف پاکستانی ها از حملات راکتی بر ولایات شرقی افغانستان مسایل سیاسی از جمله مشخص شدن خط دیورند باشد. امکان دارد که در پشت حملات نظامی پاکستان که اکنون بر ولایات مشرقی افغانستان جریان دارد، چنین منویات سیاسی نیز، نهفته باشد. به گفتهٔ این نمایندهٔ ولسی جرگه، نبود مرز مشخص میان افغانستان و پاکستان پیش از این نیز موجب دردسرها میان دو کشور شده است. پاکستانی ها به این دلیل می خواهند با استفاده از مشروعیت حکومت افغانستان و حضور جامعهٔ جهانی در این کشور بر پذیرفته شدن خط دیورند به عنوان مرز بین دو کشور پافشاری کنند. پاکستان می خواهد با استفاده از حضور جامعهٔ جهانی در افغانستان فشار را بر حکومت افغانستان بیشتر سازد تا این خط به عنوان خط مرزی میان دو کشور شناخته شود. به گزارش شبکهٔ اطلاع رسانی، تاکنون دولت افغانستان اقدام قاطعی در برابر حملات راکتی پاکستان نشان نداده است. وزارت دفاع گفته است آماده است، به حملات راکتی پاکستان پاسخ مشابه دهد، اما رییس جمهور کرزی که در قانون اساسی صلاحیت قوماندهٔ کل قوای مسلح را نیز دارد، از پاسخ مشابه سرباز زده است. رییس جمهور کرزی گفته است در صورتی که افغانستان نیز خاک پاکستان را هدف قرار دهد، کودکان و زنان کشته خواهند شد.

یوه افغان سرتېري یو بهرنی سرتېری وواژه

د افغانستان د ملي اردو یوه عسکر نن په هلمند ولایت کې یو بهرنی سرتېری وویشت او ویې واژه. د ناټو ترمشرۍ لاندې نړیوالو ځواکونو په یوه خبرپاڼه کې ویلي چې دا پېښه د هلمند ولایت مرکز لشکرګاه ښار ته نژدې د افغان او ناټو ځواکونو د ګډې ګزمې په ترڅ کې وشوه. په خبرپاڼه کې ویل شوي چې یوه تن، چې د افغان ملي اردو یونیفورم یې پر تن و، نابېره د بهرنیو ځواکونو لور ته د توپک خوله وګرځوله او یو تن یې وواژه. د ناټو ځواکونو په خبرپاڼه کې د وژل شوي عسکر د هویت او ملیت یادونه نه ده شوې. خو په هلمند کې اکثره مېشت بهرني پوځیان بریتانویان او امریکایان دي. خو بلخوا بیا طالبان وایي چې افغان عسکر ۵ بهرنیان وژلي. طالبانو په یوه خبرپاڼه کې ویلي چې د هلمند ولایت په نادعلي ولسوالۍ کې یوه افغان عسکر پنځه بهرني پوځیان وژلي دي. د قاري یوسف احمدي له لوري تاند ته په رسېدلې اعلامیه کې ویل شوي چې پرون سهار شاوخوا لس بجې د پکتیکا ولایت اوسېدونکي عبدالرحمان له بهرنیو ځواکونو سره یوځای په ګزمه وتلی و او چې کله بهرني عسکر په یوځای کې د دمې لپاره کښېناستل نو سمدستي نومړي افغان عسکر له موقع څخه په استفادې سره د ټوپک خوله ورو ګرځوله او پنځه واړه یې ځای پر ځای ووژل. قاري یوسف احمدي همداراز ویلي چې تر برید وروسته عبدالرحمان له خپلې وسلې او مهماتو سره طالبانو ته ورغلی دی او دمګړۍ له دوی سره دی. تېر کال هم په هلمند ولایت کې د ګلبدین په نامه یوه افغان عسکر پنځه بهرني عسکر وژلي وو.

آغاز آزمون بزرگ نیروهای ...

اسرار جلالخیل

همجوار چون وردک و بغلان آسیب‌پذیر شود.

به دنبال بامیان، قرار است روند انتقال مسوولیت‌های امنیتی از ناتو به نیروهای افغان، در شش منطقهٔ دیگر کشور از جمله کابل، مزار شریف، پنجشیر، لشکرگاه، شهر هرات و مهترلام، مرکز ولایت لغمان اجراء شود.

این برنامه مراحل مقدماتی سپردن امنیت سراسر افغانستان به نیروهای این کشور و خروج سربازان خارجی از افغانستان تا سال ۲۰۱۴ میلادی است.

هرچند جنرال دیوید پترائوس قوماندان نیروهای ایتلاف و ناتو که انتظار می رود، امروز رسما از وظیفه اش کنار رود، تاکید کرده است که برنامهٔ انتقال مسوولیت تامین امنیت از ناتو به نیروهای افغان در حال حاضر مهمترین برنامهٔ جامعهٔ جهانی و دولت افغانستان و این برنامه باید با موفقیت کامل انجام شود.

ولی این برنامه همزمان با خوشبینی مقام های دولتی افغانستان و امریکا، با نگرانی‌های جدی برخی از منتقدان و دیپلوماتان غربی نیز، روبه‌رو بوده است.

این منتقدان هشدار می‌دهند که خروج نیروهای خارجی از افغانستان در شرایط کنونی، می‌تواند دستاوردهای جامعهٔ جهانی و افغانستان را در ده سال اخیر به مخاطره بیاندازد.

هم اکنون نگرانی ها بیشتر از این مسأله است که دولت افغانستان خواهد توانست، در اجرای این مسوولیت خطیر پیروزمندانه ظاهر شود؟

کارشناسان امور نظامی براین باور اند که برای پیشبرد موفقانهٔ این مسوولیت خطیر علاوه بر تجهیز و تربیت نیروهای امنیتی افغان، وجود یک استراتیژی ملی و برنامهٔ هماهنگ کنندهٔ نیروها نیز، ضروری است.

جنرال عبدالواحد طاقت، آگاه امور نظامی معتقد است: "تجهیزات جنگی زمینی و هوایی، تعلیم و تربیت نظامی، مورال منظم و مطلوب، استراتیژی نظامی ملی و مهمات مورد نیاز لازم است، تا بتوان این مسوولیت را به حالت تدریجی به نیروهای افغان واگذار نمود". به باور وی در صورت نبود این موارد، انتظار از اینکه روند واگذاری تأمین امنیت به نیروهای افغان موفقانه سپری شود، بعید به نظر می رسد.

آگاهان امور، اجرایی شدن درست و موفقانهٔ این موارد را بیشتر وابسته به قاطعیت عمل دولت افغانستان می دانند.

ضیا دانش، روزنامه نگار و آگاه امورسیاسی به این باور است: "اگر عملکرد دولت افغانستان به گونه‌یی باشد که ثابت سازد دولت می تواند، در اجرای مسوولیت های امنیتی و سایر موارد یاد شده در سخنان رییس جمهور قاطعیت لازم را دارد، جامعهٔ جهانی نیز پابند به تعهدات خویش خواهد بود".

جنرال طاقت نیز با تأکید بر اینکه روند انتقال نیازمند استراتیژی هماهنگ کنندهٔ ملی می باشد، تصریح می کند: "در صورتی مسوولیت تأمین امنیت موفقانه به پیش خواهد رفت که دولت افغانستان مطابق به یک پلان اجرایی منظم کار نموده و برنامه های خویش را براساس آن تنظیم نماید".

اما دغدغه و نگرانی آگاهان امور از این است که دولت افغانستان با فرسوده گی اداری که اکنون با آن مواجه است، نخواهد توانست به آسانی از عهدهٔ مسوولیت های مصرف کمک ها به شکل شفاف آن برآمده و تعهدات کنفرانس کابل را به صورت شفاف عملی سازد.

بدون شک، مسوولیت تأمین امنیت، اولین آزمون عملی دولت در راستای روند انتقال می باشد. اگر دولت بتواند این امتحان خطیر را موفقانه سپری نماید، اعتماد به نفس دولت و اعتماد مردم نسبت به دولت بیشتر شده و کمک بزرگی در راستای کسب استقلال افغانستان خواهد بود.

در این میان، ساکنان شهرهایی که قرار است، در سال جاری مسوولیت امنیت آن شهرها به نیروهای داخلی سپرده شود، ترس و هراس بیشتری دارند. شمار کسانی که در شهرهای هرات، هلمند، و مزارشریف ابراز نظر نموده اند، نسبت به اجرای این مسوولیت توسط نهادهای داخلی خوشبین نمی باشند.

یعقوب هوشمند، روزنامه نگار آزاد نیز، از اجرای این مسوولیت توسط نیروهای داخلی نگرانی جدی دارد. وی می گوید: "برای این که نیروهای داخلی بتواند از عهدهٔ این مسوولیت برآمده و زنده گی مردم را در سایهٔ امنیت حفظ نماید، نیازمند تجهیز و تربیت بیشتر و تعهد محکم تر نسبت به وظیفهٔ شان می باشند".

همزمان با سپردن مسوولیت امنیت، روند خروج نیروهای نظامی خارجی نیز آغاز شده است؛ روز پنجشنبهٔ گذشته ۶۵۰ تن از سربازان امریکایی مستقر در پایگاه بگرام، بار و بنه شان را بسته و رهسپار کشور شدند، اما تعدادی از اعضای هر دو مجلس بحث و تبادل نظر در این خصوص را در ولسی جرگه و مجلس سنا ضروری می‌دانند.

عبدالعالم آزاد، عضو مشرانو جرگه می گوید: "از کمیسیون امور دفاعی و امنیتی می خواهیم، تا در خصوص این مسألهٔ مهم ارزیابی همه جانبه انجام داده و در جلسه یی با حضور مسوولان نهادهای امنیتی کشور در مورد آن بحث و تصمیم گیری خواهد شد".

خالق بلاغی، عضو دیگر مشرانو جرگه نیز، با تأکید بر اهمیت این امر می‌گوید: "افغان ها هم نمی دانند که راجع به این پدیده چگونه تصمیم بگیرند. دنیا نیز گیج است و نمی داند که در صورت واگذاری مسوولیت تأمین امنیت به نیروهای افغان، آنها خواهند توانست، از اجرای این مسوولیت به خوبی بر آیند. لذا ما باید فکر کنیم که چرا نیروهای خارجی به این کشور آمده اند که حالا می خواهند بروند. آیا امنیت در این کشور به شکل ۸۵ درصد تأمین شده که خارجی ها باید بروند. وقتی در ۱۰ درصد کشور امنیت کامل وجود ندارد؛ معنایش این است که نیروهای خارجی مثل روس ها ترسیده اند که می خواهند خارج شوند". وی پیامد خروج نظامیان خارجی را افزایش ناامنی و خرابی بیشتر اوضاع می داند.

انتقال مسوولیت سر آغاز بحران امنیتی:

اما برخی از مردم عادی این روند پیش از وقت دانسته و به این باور اند که بعد از خروج نیروهای خارجی، نسبت نارسایی ها و کاستی هایی که در سیستم و ارگان های امنیتی کشور وجود دارد، شاید کشور با بحران امنیتی رو به رو شود.

مردم ساکن در شهر لشکرگاه، مرکز ولایت هلمند نیز، نگرانی های شان را از این مسأله ابراز داشته و در خصوص چگونگی انجام این کار تردید دارند.

احمد فرهاد کاظم یکتن از باشنده گان شهر مزارشریف می گوید: "خروج نیروهای بین المللی پیش از وقت بوده؛ زیرا نیروهای امنیتی افغان به دلیل کمسوادی قادر به تامین امنیت در افغانستان نخواهند شد".

وی می افزاید که در میان نیروهای امنیتی افغانستان تبعیض های قومی و حزبی وجود دارد که در این صورت، بحران در نظام امنیتی افغانسان آغاز می شود.

صمیم یکی دیگر از باشنده گان این شهر به این باور است که نیروهای امنیتی افغان در حال حاضر، توانایی دفاع و تامین صلح را در کشور ندارند و باید ایالات متحدهٔ امریکا در برابر افغانستان وفادار واقعی بماند.

وی اظهار می دارد: "در گسترهٔ زمان دیده شده است که نفوذ مخالفان مسلح در درون پایگاه های نظامی افغان چشمگیر بوده است؛ از این رو بخش امنیتی کشور آمادهٔ گرفتن مسوولیت ها نخواهد بود و باید برای دست یافتن به صلح و ثبات، نیرو های بین المللی به همکاری های شان ادامه بدهند".

عبدالحلیم، ساکن شهر لشکرگاه می گوید: "در صورتی که صداقت در اجرای وظیفه در مفکورهٔ افراد مؤظف در نهادهای امنیتی باشد، امیدواری وجود دارد که آنان بتوانند، در تأمین امنیت این شهر موفق شوند."

اما فرد دیگری از ساکنان این شهر که از بردن نامش خود داری می کند، به رادیو کلید گفت، مسألهٔ تجهیز و تربیت نیروهای امنیتی مهم است. به عقیدهٔ وی: "وقتی تجهیزات لازم و مهمات مورد نیاز در اختیار نیروهای امنیتی نباشد، با دست خالی چگونه می شود در برابر مخالفان مسلح مقاومت نموده و امنیت را در شهری که در معرض حملهٔ مخالفان قرار دارد، برقرار ساخت".

هرات یکی دیگر از شهرهایی است که قرار است، چند روز بعد، انتقال مسوولیت به نیروهای افغان در آن به اجرا گذاشته شود، اما باشنده گان این ولایت دربارهٔ موفقیت های نیروهای افغان تردید دارند.

شرافت الله، یکی از شهروندان هرات معتقد است: "نیروهای خارجی اگر از هرات خارج شوند، نیروهای داخلی نمی توانند، امنیت را در این شهر تأمین نمایند. فعلا که نیروهای خارجی حضور دارند نیز، امنیت درست در این شهر وجود ندارد." وی می افزاید: "در صورتی که مسوولیت امنیت به نیروهای داخلی سپرده می شود، باید تجهیز و تربیت بهتر شود، معاش شان کافی باشد و نگرانی از تأمین معیشت نداشته باشند." عبدالقیوم باشندهٔ دیگر هرات این گونه ابراز نظر می کند: "فکر نمی کنم که نیروهای داخلی بتوانند، امنیت را صد درصد تأمین کنند. نیروهای امنیتی دولتی که فعلا در هرات کار می کنند، بعضی های شان به وظایف خویش متعهد و صادق نیستند. نیروهای دولتی در هرات مجهز هستند و سلاح و مهمات کافی دارند؛ اما امنیت را تأمین نمی‌توانند".

با این حال، جنرال ظاهر عظیمی، سخنگوی وزارت دفاع ملی از توانایی فزیکی و فکری نیروهای امنیتی برای پیشبرد مسوولیت تأمین امنیت اطمینان داده می گوید: "ما آماده گی خود را داریم. توافق تجهیز و آماده گی میان ما و جامعهٔ جهانی وجود دارد. قرار است، این پروسه ازسال ۲۰۱۱ آغاز و در ۲۰۱۴ پایان یابد."

به هر ترتیب، جواب تمام این شک و تردیدها زمانی مشخص خواهد شد که روند پروسهٔ انتقال مسوولیت امنیت حالت کاملا عملی و اجرا گردد و پاسخ دقیق تا آن زمان به دست نخواهد آمد.

کنوانسیون منع شکنجه و سایر رفتارها و مجازات ظالمانه، غیر انسانی یا تحقیر آمیز

ماده بیست ویکم: ۱- و: کمیته بنا بر این ماده، در کلیه اموری که به آن ارجاع شود میتواند از دولتهای طرف اختلاف موضوع زیر بند (ب) هر گونه اطلاعات مربوط را خواستار گردد.

ز: دولتهای عضو مربوط موضوع زیر بند (ب) حق خواهند داشت هنگام رسیده گی بموضوع در کمیته، نماینده یی داشته باشند و ملاحظات خود را بطور شفاهی و یا کتبی اظهار دارند.

این پیام از طرف کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان تقدیم گردید

برای نشر اعلانات تان به این شماره ها تماس حاصل نمایید: ۰۷۰۰۲۴۴۳۸۴ / ۰۷۸۳۱۶۰۴۵۰ - ۰۷۰۰۵۹۶۲۰۵ / ۰۷۹۷۸۵۹۰۴۰

اراده ورځپاڼه یوازې د سرلیکنې ننګه کوي، نورې لیکنې د لیکوال خپل نظر دی، ورځپاڼه یې مسوولیت پر غاړه نه اخلي.

حق الاشتراک:
قیمت یک شماره: (۵) افغانی
سالانه: ۲۰۰۰ افغانی
شش ماهه: ۱۰۰۰ افغانی
برای موسسات و سفارتخانه ها:
سالانه ۳۰۰ دالر امریکایی
شش ماهه ۱۵۰ دالر امریکایی

مرکز نشرات افغان
روزنامهٔ ملی اراده
موسس و صاحب امتیاز: حاجی سید داؤد
مدیر مسوول: خادم احمد
موبایل: ۰۷۰۰ ۵۹۶۲۰۵
Khadem.kabul@yahoo.com
معاون: استاد مرتضی فرحتیار
موبایل: ۰۷۹۷۲۵۳۱۶۴
Farhatyarm@yahoo.com

ادیتور پشتو: مجیب الرحمن امیری
موبایل: ۰۷۰۸۸۸۷۰۶۶
دیزاین: انجینیر محمدجمیل "امیری"
همکار تخنیکی: محمدجمیل "احمدی"
مسوول توزیع و بازاریابی: عبدالسمیع
۰۷۰۰۲۴۴۳۸۴
ایمیل:
erada.daily@yahoo.com
آدرس: دهمزنک، عقب سینمای بریکوت، سرک اول کارته چهار.

ERADA DAILY
Afghan Media Resource center
Establisher and Concessionaire:
Haji sayed Daud
Editor in chief: Khadem Ahmad
Editor: Farhat yar
Pashto Editor: Mojiburahman Amiri
Designer: Eng, Mohammad Jamil Amiry
Address: Behind Baree kout-cinema,
first street of karti-e-char
Email: erada.daily@yahoo.com